

Maart 2022, Utrecht

VERKLARING NATIONALE AANPAK DIGITALE EN OPEN LEERMATERIALEN

Met deze verklaring spreken de Nederlandse publieke hoger onderwijsinstellingen de ambitie uit de komende jaren als instelling zelf én in gezamenlijkheid, regie te voeren op het maken, delen, hergebruiken en inkopen van digitale en open leermaterialen en de daarbij behorende of af te leiden data. Op die wijze borgen de hoger onderwijsinstellingen belangrijke publieke waarden, voor nu en in de toekomst. Het gaat om:

- › *de kwaliteit van het onderwijs,*
- › *de formele en materiële toegankelijkheid van het hoger onderwijs,*
- › *de doelmatige inzet van publieke middelen,*
- › *de veiligheid van studenten en medewerkers.*

Door regie op leermaterialen te voeren, kunnen studenten in alle levensfasen en onder alle omstandigheden worden gefaciliteerd met toegang tot de diversiteit van ontwikkelmogelijkheden die het hoger onderwijs te bieden heeft. Studenten beschikken over betaalbare en direct beschikbare leermaterialen die zij kunnen gebruiken in hun leerproces.

Door regie op leermaterialen te voeren, hebben docenten bij de inrichting van hun onderwijsproces toegang tot een veelheid aan goede leermaterialen, die ze zelf kunnen kiezen, aanpassen en toepassen binnen een door hen en de studenten te bepalen passende mix -bestaande uit open, semi-open en commercieel materiaal.

De Nederlandse hoger onderwijsinstellingen kiezen voor een transparante en vrije uitwisseling van leermaterialen. Bij vormgeving en ontwikkeling door uitgevers of andere commerciële partijen, blijft het copyright op de inhoud in principe bij de instelling en beschikbaar voor hergebruik door anderen. Dit alles met als principieel uitgangspunt dat materialen die met publieke middelen tot stand zijn gekomen publiek beschikbaar en toegankelijk zijn.

Met de ondertekening van deze verklaring kiezen wij als hoger onderwijsinstellingen ervoor:

- › *Om regie te voeren op de ontwikkeling, het (her)gebruik en de inkoop van digitale en open leermaterialen (en de bijbehorende data);*
- › *Dat docenten en studenten bij de inrichting van het leerproces gebruik kunnen maken van een passende mix van leermaterialen;*
- › *Dat de toegankelijkheid, privacy en veiligheid van onze docenten en studenten optimaal beschermd zijn;*
- › *Docenten en andere onderwijsprofessionals ruimte en ondersteuning te bieden voor verdergaande professionalisering en vormgeving van hun bijdrage aan de innovatie van het onderwijs, waaronder de ontwikkeling en (her)gebruik van leermaterialen;*
- › *Docenten te erkennen en waarderen voor hun bijdragen aan het maken, delen en (her)gebruiken van (semi)open leermaterialen.*

Om deze doelen te realiseren, spreken wij als hoger onderwijsinstellingen af dat:

- › *Wij onze visie op digitale en open leermaterialen expliciet onderdeel maken van onze instellingsstrategie¹⁶ en de bekendheid met en de doorwerking van deze Verklaring binnen de instelling stimuleren en faciliteren;*
- › *De instellingen hun inspanningen in gezamenlijkheid afstemmen en coördineren binnen de bestaande kaders van de Vereniging Hogescholen (VH) en de Universiteiten van Nederland (UNL);*
- › *De hogescholen en universiteiten er zorg voor dragen dat er binnen de instellingen waardering komt voor het ontwerpen, delen en (her)gebruiken van leermaterialen door docenten;*
- › *Onderzocht wordt hoe er voor docenten, gekoppeld aan het ontwerpen, delen en (her)gebruiken van digitale leermaterialen, een (structurele) faciliteringsregeling ontwikkeld kan worden voor het evidence-informed maken, delen en (her)gebruiken van digitale leermaterialen;*
- › *De universiteiten en hogescholen werken in samenwerking met SURF aan de verdere inrichting en (door)ontwikkeling van de bestaande technische infrastructuur (edusources) om digitale en open leermaterialen op te slaan, te bewerken, te zoeken, te delen en te beoordelen;*

¹⁶ Als onderdeel van de bredere strategie op de digitale transformatie.

- › *Wij in overleg treden met het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over de realisatie van adequate financiële en juridische randvoorwaarden om de publieke verantwoordelijkheid voor digitale en open leermaterialen nationaal en internationaal te kunnen dragen;*
- › *Wij met elkaar bestaande afspraken over onder andere studiedata, onderwijsdata, licentieafspraken en privacy handhaven, bekrachtigen en uitbouwen;*
- › *Wij in overleg treden met de uitgevers en Edtech-aanbieders over de randvoorwaarden voor en inhoud van samenwerking op het onder regie van de instellingen ontwikkelen en (her)gebruiken van digitale en open leermaterialen en de toegang tot de bijbehorende data.*

Ondertekend door:

Universiteiten
van Nederland }

Vereniging
Hogescholen

SURF